

Світлій пам'яті ІГОРЯ ВАСИЛЬОВИЧА КОМІСАРЕНКА

Ігор Васильович Комісаренко народився 15 грудня 1933 року. Син видатного українського ендокринолога академіка Василя Павловича Комісаренка. Наставником для студента Київського медичного інституту Ігоря Комісаренка став у п'ятдесятих роках прекрасний хірург Михайло Ісидорович Коломійченко. Клініка його була в тодішній Жовтневій клінічній лікарні міста, і з третього курсу Ігор присвячував дедалі більше часу цим палатам, перев'язочним, операційним. Особливо вабили студента невідкладні ситуації, характерні для чергувань у клініці швидкої допомоги. У приймальному покої він вникав у нюанси обстеження доставлених хворих, вбирав, запам'ятовуючи індивідуальні деталі, тактику і прийоми досвідчених лікарів, ішов із ними в операційну. На четвертому курсі Ігор робив перев'язки, потім йому довірили асистувати під час операцій, а після того як виняток — виконувати ті чи інші хірургічні втручання — його рука виявилася точною, сильною й умілою. Диплом із відзнакою відкривав двері в аспірантуру, і саме прізвище, безсумнівно, сприяло б такому швидкому просуванню. Однак Ігор віддав

превагу самостійному шляху, одиночному плаванню за обраним фахом, і попросив призначення на периферію. Так він опинився в невеликому містечку Радомишлі Житомирської області на посаді хірурга районної лікарні. «Тут до мене прийшла хірургічна свобода, — згадував Ігор Васильович. — Потік гнійної хірургії, що вимагав особливої ретельності, був зосереджений в основному на мені. Взагалі це була школа життя із її несподіваними сюжетами, уроками, найбільш необхідними для лікаря, — бути людиною серед людей».

Кандидатську дисертацію, присвячену взаємозв'язкам щитоподібної і надниркової залоз, Ігор Васильович захистив через призначені три роки. Став асистентом на коломійченківській кафедрі, успішно оперував. А головною метою залишалося вдосконалювання в ендокринній хірургії. Розуміючи, як ніхто інший, усю складність такого сходження, молодий лікар, не покидаючи рідної кафедри, обрав для подальшого стажування хірургічну клініку професора Олега Володимировича Ніколаєва у Всесоюзному науково-дослідному інституті ендокринології. Протягом кількох років, використовуючи зимові та літні інтервали студентських канікул, Ігор Васильович наполегливо опановував секрети, якими професор Ніколаєв щедро ділився з колегами.

Ігор Васильович Комісаренко з граничною ясністю усвідомив: розвиток нового для України розділу хірургії, що охоплює всі локалізації ендокринних захворювань, неможливий поза біохімічною діагностикою, без сучасної ендокринологічної лабораторії. І ось у тих же старих стінах він її обладнав. На початку 60-х років минулого століття у клініці було вперше виділено 15 спеціалізованих ендокринологічних хірургічних ліжок, а 1965-го, коли в Києві організували Науково-дослідний інститут ендокринології та обміну речовин, підрозділ у Жовтневій клінічній лікарні став його хірургічним відділом.

Ігор Васильович організував Український центр ендокринної хірургії, трансплантації органів і тканин, відділення радіоіндукованих уражень ендокринних органів у Центрі радіаційної медицини і міський Центр хірургічної ендокринології в лікарні на вулиці Петра Запорожця, очолювані його учнями. За розробку медикаментозного блокатора гормональних клітин І.В. Комісаренко разом з іншими вченими був визнаний гідним Державної

премії Української РСР у галузі науки й техніки (1976). Удруге такої високої відзнаки він був удостоєний у 1988 році за успіхи в розвитку ендокринної хірургії. У монографії «Академія медичних наук України» про цю сторінку в наукових пошуках І.В. Комісаренка сказано: «Вперше у світі ним розроблено комбіновані методи лікування пухлин кори надниркових залоз із використанням інгібіторів (уповільнювачів) стереогенезу, емболізації пухлин і метастазів».

Напевно, лише особиста мужність Ігоря Васильовича Комісаренка плюс милість Всевишнього та допомога колег зберігали його дар для медицини. Тричі — 1974, 1984 і 1994 рр. — на нього навалювалися тяжкі хвороби. Але знову і знову лікар-подвижник повертався до операційного стола.

Ігор Васильович Комісаренко — член-кореспондент Національної академії медичних наук

України, обраний у квітні 1997 р. за спеціальністю «ендокринологія», доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України. Автор понад 500 наукових праць, підготував понад 20 докторів і кандидатів наук. Ігор Васильович був почесним президентом Української асоціації ендокринних хірургів, членом редакційних колегій низки провідних наукових журналів.

Говорять, що стати класиком за життя — це не для України. Можливо, тепер можна стверджувати, що померла чудова, світла, дуже порядна, активна, професійна людина, новатор, один з основоположників ендокринної хірургії в Україні.

Світла пам'ять про Ігоря Васильовича Комісаренка назавжди збережеться в наших серцях.

*Редакційна колегія
«Міжнародного ендокринологічного журналу»* □